

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

idealer, som særlig det ærede medlem hr. A. C. Normann ridsede op, og som jeg fuldtud kan dele, i henseende til den frihed, der bør være for den enkelte til at bestemme, i hvilket fag han skal uddannes og beskæftiges. Jeg vil altså henstille, at man fører forhandlingerne på grundlag af det forslag, jeg har stillet, som på en langt mere saglig måde løser lærlingebegrænsningsspørgsmålet end det forslag af meget rigoristisk karakter, som et flertal i kommissionen har stillet.

Lad mig dernæst for det tredje i spørgsmålet om lærlingebegrænsning anføre, at det væsentligste for de store årgange på dette punkt er, at den udvidelse i lærlingekontallet, som er foreslået af arbejdsmarkedskommissionen, finder sted. Det er her, man har den store talmæssige udvidelse i antallet af lærepladser, som har betydning for de store årgange. Det er her, det væsentlige ligger. Man skal passe på, at man ikke i en mere propagandamæssig fremstilling af tingene får debatten ledet hen i en krog, hvor det kun drejer sig om de såkaldte lærlingebegrænsninger. De har deres betydning, omend jeg tror, den er meget mindre, end andre tror, og de skal også løses, og de vil kunne løses ved en lovgivning efter den skitse, jeg har omtalt både i fremsættelsestalen og her i dag. Men det er ikke det væsentlige; det er at give de unge et forkert indtryk, hvis man vil bilde dem ind, at det er det væsentligste. Det væsentligste er, at man får den udvidelse i antallet af lærepladser på 3 000—4 000, som arbejdsmarkedskommissionen har opnået enighed om mellem fagforeningerne på den ene side og mesterorganisationerne, arbejdsgiverforeningen på den anden side. Lad mig give et lille indtryk af, hvorledes denne udvidelse af lærlingepladsernes antal fordeles.

Man er her blevet enig om for bagerfagets vedkommende en udvidelse fra 371, lærlingetilgangen i gennemsnit i årene 1950—54, til 600—800; for malernes vedkommende fra 528 til 800; for murerne fra 645 til 1 000; smede og maskinarbejdere fra 4 200 til 6 000; for tømrerne fra godt 900 til 1 100 — ialt en udvidelse af det årlige antal lærepladser, der står til rådighed for ungdommen, på mellem 3 000 og 4 000.

Det er det, der er det vigtige. Det skal man lægge mærke til; i stedet for at føre

en propaganda mod en vis del af dette lands erhvervsorganisationer skal man lægge mærke til, at der her er enighed mellem de faglige organisationer og arbejdsgiverorganisationerne om at tilstræbe, at disse mål nås. Det vil sige, at der i øjeblikket udføres et arbejde af arbejdsmarkedskommissionen, støttet af fagforeningerne og arbejdsgiverne, for at få dette antal lærepladser bragt tilveje hurtigst muligt. Hvis dette arbejde på noget punkt skulle støde på hindringer i retning af lærlingskalaer, må vi i vor lovgivning have midler til at afværge dette, og et sådant middel vil man finde i det forslag, jeg nu gentagne gange har peget på.

Lad mig derefter vende mig til spørgsmålet om dagskolen. Det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen mente ikke, at det skadede de unge at skulle gå på aftenskole, og det ærede medlem hr. Adolph Sørensen fandt vist ligefrem, det var gavnligt, idet han mente, det styrkede ungdommens moral. Jeg skal kun henvise til, at en ung lærling i vinterhalvåret foruden sin 48 timers arbejdsuge, som kan være ret lang for et ungt menneske, har 8 timers aftenundervisning plus eventuelt hjemmearbejde. Det ærede medlem hr. Adolph Sørensen siger — måske med lidt dårlig samvittighed — at det ikke er noget reaktionært standpunkt at mene, at det ville være en fordel at bibeholde denne lange arbejdstid for de unge. Jeg skal ikke gøre mig til dommer over, hvad der er reaktionært, og hvad der ikke er reaktionært, men jeg synes, at det er fuldstændig rimelige krav, der her stilles fra ungdommen om, at man vil have disse lange vinteraftener til sin egen disposition og ikke have dem belagt med undervisning på den måde, som det sker i øjeblikket. Jeg synes, at de ønsker, som de unge nu har fremført gennem så mange år om overgang fra aftenskole til dagskole, er berettigede, og jeg mener, at lovgivningsmagten skal imødekomme dem. Jeg hørte selvfølgelig godt, at den ærede ordfører for det kommunistiske parti, det ærede medlem hr. Ingmar Wagner, fandt, at man ved den løsning, kommissionen og regeringen har foreslået, når målet altfor langsomt, idet det herefter vil være muligt, at der i nogle tilfælde vil gå op til 8 år, inden den obligatoriske dagskole er endeligt gennemført i